

Kopsavilkums par SIA “ALAAS” iesniegto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 31.jūlijā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ALAAS” (turpmāk – ALAAS vai komersants) 2023.gada 28.jūlija iesniegumu Nr.1-9/55 ar tam pievienoto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projektu (turpmāk – tarifa projekts):

	Spēkā esošais tarifs, EUR/t	Tarifa projekts, EUR/t	Tarifa projekta izmaiņas, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu, %
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente	54,39	77,75	43
DRN* par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu			
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	74,48	42,91	-42
Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar DRN			
pie DRN likmes 95 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	128,87	120,66	-6

*DRN - Dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu

ALAAS sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniedz **sadzīves atkritumu poligonā “Križevņiki”**, kur atbilstoši pašvaldību noslēgtiem līgumiem ar komersantu tiek nogādāti nešķiroti sadzīves atkritumi (turpmāk – NSA) no Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona¹ Rēzeknes valstspilsētas, Rēzeknes novada un Ludzas novada pašvaldībām, kas līdz 2023.gada 15.jūnijam bija apvienotas atsevišķā Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā². Pāreja no desmit atkritumu apsaimniekošanas reģioniem (turpmāk – AAR) uz pašreizējiem pieciem AAR tika veikta, lai realizētu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028.gadam noteiktos mērķus, kur viens no galvenajiem nosacījumiem – 2035.gadā atkritumu poligonos apglabāt ne vairāk kā 10% no kopējā radītā sadzīves atkritumu daudzuma. Latgales AAR pašvaldībām līdz 2023.gada 31.decembrim jāizstrādā reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, pēc kura apstiprināšanas iespējams tiks pārslēgti līgumi starp pašvaldību izvēlētiem atkritumu apsaimniekotājiem un ALAAS, kas apsaimnieko sadzīves atkritumu poligonu “Križevņiki”.

Pašlaik poligonā “Križevņiki” ievestajiem NSA komersants piemēro Regulatora 2023.gada 9.martā apstiprinātu tarifu (bez PVN) – **128,87 EUR/t** (pie DRN likmes 95 EUR/t).

Tarifa projekts tikai ceturksni pēc pašreizējā tarifa spēkā stāšanās izstrādāts, jo komersants, konkursa kārtībā piesaistot pilna servisa ārpakalpojuma sniedzēju “G2.LV”, radis iespēju tālākai pārstrādei nodot sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai rezultātā atšķirotu materiālu, kas derīgs no atkritumiem iegūta kurināmā (turpmāk – NAIK) ražošanai, tādējādi būtiski samazinot atkritumu krātuvē apglabājamo atkritumu daudzumu, par kuru maksājams DRN. Komersantam pašam nav tādu iekārtu, lai atšķirotu materiālu sagatavotu par NAIK atbilstoši nepieciešamajām šī materiāla kvalitātes prasībām.

ALAAS ir reģistrēta 2002.gada 8.maijā un tās kapitāldaļu turētājas ir Latgales AAR pašvaldības: Rēzeknes valstspilsētas dome (49,30%), Ludzas novada pašvaldība (26,88%) un Rēzeknes novada pašvaldība (23,82%).

ALAAS darbojas atkritumu apsaimniekošanas nozarē – gan apsaimniekojot sadzīves atkritumu poligonu “Križevņiki”, gan daļai Latgales AAR pašvaldību nodrošinot atkritumu apsaimniekošanas operatora pakalpojumu, savācot un transportējot attiecīgo pašvaldību teritorijās radītos NSA un dalīti vāktos atkritumus.

¹ Saskaņā ar spēkā esošajos Ministru kabineta 2023.gada 13.jūnija [noteikumos Nr.301 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu.

² Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 28.jūnija [noteikumos Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu.

Poligonā "Križevņiki" ik gadu tiek nogādātas aptuveni 18 tūkst. tonnu atkritumu, no kurām aptuveni 85% ir NSA. Poligonā tiek nodrošināta poligonā ievesto sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai, tālākai pārstrādei nederīgo atkritumu apglabāšana poligona atkritumu krātuvēs, kā arī bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošana kompostēšanas laukumā, sagatavojot tehnisko kompostu, kuru izmanto atkritumu krātuves starpslāņu veidošanā. No atkritumiem atšķīrotie, tālākai pārstrādei derīgie materiāli tiek realizēti tirgū, tādējādi par gūtajiem ieņēmumiem samazinot atkritumu apglabāšanas pakalpojuma izmaksas.

Saskaņā ar auditēto ALAAS 2022.gada pārskatu un komersanta sniegto informāciju ALAAS 2022.gada kopējais neto apgrozījums bija 2,52 milj. EUR, tai skaitā ieņēmumi no sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma ar DRN – 1,25 milj. EUR jeb 49% no kopējiem pamatdarbības ieņēmumiem. Komersanta pārskata gada zaudējumi bija 568 tūkst. EUR.

Tarifa projekts aprēķināts, ņemot vērā spēkā esošos līgumus, faktiskās un 2023.gadā plānotās resursu cenas, kā arī 2022.gada faktiskās un 2023.gadā prognozētās atkritumu plūsmas, izmaksas un apsaimniekoto atkritumu apjomus.

Detalizēts tarifa projekta aprēķins redzams **1.tabulā**, bet tarifa projekta aprēķinu veidojošo komponentu salīdzinājums ar ALAAS spēkā esošo tarifu un citos Latvijas sadzīves atkritumu poligonos spēkā esošajiem tarifiem apkopots Regulatora tīmekļvietnē ievietotajā [infografikā](#).

1.tabula

ALAAS tarifa projekta (TP) aprēķins*, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu un 2022.gada faktisko regulējamās saimnieciskās darbības rezultātu, EUR

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2022.gada fakts	TP aprēķins*	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar fakts'22
			EUR	EUR	EUR	%	%
1.	Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I_{inol}	28 877	71 068	29 621	3	-58
2.	Personāla izmaksas	I_{pers}	413 027	332 195	327 710	-21	-1
3.	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	308 442	216 079	754 358	145	249
3.1.	Ekspluatācijas, remontu un uzturēšanas izmaksas transportlīdzekļiem, iekārtām, mehānismiem un būvēm, kā arī izmaksas materiāliem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai (t.sk. noma), kas ietver:		235 132	155 634	691 571	194	344
3.1.1.	Izmaksas sadzīves atkritumu sagatavošanai apglabāšanai		94 516	66 175	562 607	495	750
3.1.1.1	atkritumu mehāniskās apstrādes izmaksas		73 657	54 887	73 657	0	34
3.1.1.2	atkritumu bioloģiskās apstrādes (kompostēšana, transformēšana biogāzē, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		16 692	7 161	16 692	0	133
3.1.1.3	atkritumu sagatavošanas tālākai reģenerācijai pēc mehāniskās pārstrādes (sagatavošana pārstrādei, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		4 167	4 128	472 257	11233	11342
3.1.2.	Izmaksas sadzīves atkritumu pieņemšanai pārkraušanas stacijās un nogādāšanai uz poligonu		0	0	0	-	-
3.1.3.	Izmaksas sadzīves atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai:		140 280	89 131	128 628	-8	44
3.1.3.1	inerto atkritumu transportēšanas uz apglabāšanas krātuvi, izlīdzināšanas, blietēšanas, starpslāņu klājuma un nogāžu veidošanas, krātuves ceļu izbūves, to uzturēšanas u.c. izmaksas, kas nav iekļautas citu tehnoloģisko procesu sastāvā		14 725	13 654	13 502	-8	-1
3.1.3.2	poligona gāzes savākšanas un utilizācijas izmaksas		0	0	0	-	-
3.1.3.3	infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošanas izmaksas		125 555	75 477	115 127	-8	53
3.1.4.	Izmaksas pārējo poligona infrastruktūras objektu uzturēšanai, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		336	328	336	0	2
3.2.	Izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai poligona darbības laikā		14 898	13 543	14 898	0	10
3.3.	Sadzīves atkritumos konstatēto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un nodošanas izmaksas		740	240	740	0	209
3.4.	Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā		768	768	768	0	0
3.5.	Pētniecības un attīstības darbības izmaksas		0	0	0	-	-

Nr.	Posteņi	Apz.	spēkā esošais tarifs	2022.gada fakts	TP aprēķins*	TP aprēķins salīdz. ar spēkā esošo tarifu	TP aprēķins salīdz. ar fakts'22
			EUR	EUR	EUR	%	%
3.6.	Poligona slēgšanas un reaktivācijas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar slēgtā poligona monitoringu un uzturēšanu		24 822	15 969	14 299	-42	-10
3.7.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		4 056	4 093	4 056	0	-1
3.8.	Nodevu maksājumi		2 152	1 969	2 152	0	9
3.9.	Pārējās izmaksas		25 873	23 863	25 873	0	8
4.	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.)	I_{ekspl}	721 469	548 273	1 082 067	50	97
5.	Nodokļu maksājumi	I_{nod}	993	993	993	0	0
6.	Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa, t.sk. izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu	I_k	40 002	48 464	40 002	0	-17
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 11. un 12.punktu	I_{en}	11 340	22 287	37 657	232	69
8.	Izmaksas kopā, EUR (1.+4.+5.+6.) -7.		780 001	646 511	1 115 026	43	72
9.	Rentabilitāte (7%)	I _r	54 600		78 052	43	-
10.	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR (8.+9.)	I_p	834 601	646 511	1 193 078	43	85
11.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots pieņemt poligonā kārtējā gadā (t)	Q	15 344	15 344	15 344	0	0
12.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots apglabāt poligonā kārtējā gadā (t)	Q _{ap}	12 030	8 331	6 930	-42	-17
13.	Proporcija starp poligonā apglabāto un poligonā pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, % (12./11.)		78,40%	54,29%	45,17%		
14.	SADZĪVES ATKRITUMU APGLABĀŠANAS PAKALPOJUMA TARIFS:						
14.1.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente, EUR/t (10./11.)	K_{ap}	54,39	42,13	77,75	43	85
14.2.	Dabas resursu nodoklis par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu, EUR/t (12./11. * DRN saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu)	M_{DRN}					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		62,72	43,43	36,14	-42	-17
	pie DRN likmes 95 EUR/t		74,48		42,91	-42	-
14.3.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar Dabas resursu nodokli, EUR/t (14.1. + 14.2.)	T_{ar DRN}					
	pie DRN likmes 80 EUR/t		117,11	85,56	113,89	-3	33
	pie DRN likmes 95 EUR/t		128,87		120,66	-6	-

* Tarifa projekts aprēķināts saskaņā ar Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/5 „Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika” prasībām

Maksa saskaņā ar Regulatora apstiprināto tarifu par NSA apstrādi atkritumu poligonā ir tikai viena daļa no kopējās NSA apsaimniekošanas maksas³, ko par atkritumiem maksā atkritumu radītājs. Pērējās atkritumu apsaimniekošanas maksas sastāvdaļas atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un attiecīgajā administratīvajā teritorijā izvēlētais atkritumu apsaimniekotājs, veido izmaksas par darbībām, kas ar nešķirotiem un dalīti vāktiem sadzīves atkritumiem tiek veiktas no atkritumu savākšanas brīža līdz to nogādei uz atkritumu poligonu vai atkritumu turpmākas pārstrādes vietu.

Ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un atkritumu departamenta
Depozīta sistēmas un atkritumu nodaļa
01.08.2023.

³ [Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.pants.](#)